

fuldkommen saa agtværdige og hæderlige og mangen Gang fuldkommen saa oplyste som de, der ikke have været i en saadan Stilling. Jeg tror, at man ikke fra Ideens Side kan gjøre Folket fuldstændig Fyldest herved. Jeg har nu ikke sagt dette, fordi jeg mener, at saadanne Ideer have Krav paa at ske Fyldest gennem Lovgivningsarbejder; jeg tror tværtimod, at det er den farligste Maade at give Love paa, naar man, uden at tage Hensyn til det praktiske Livs Krav, vil bestræbe sig for at faae sine Ideer gennemførte i deres yderste Konsekvenser. Dette vilde jo dog ikke kunne lade sig gjøre, og man vilde blive trængt bort af Folk, som i endnu højere Grad vilde vide at skaffe disse formentlige Ideer Fyldest. Jeg mener derfor, at det er bedst at lade den hele Undersøgelse ligge om, hvad der saaledes fra Ideens Side kan fordres, aldenstund det maa erkjendes, at heller ikke nærværende Lovforslag fyldestgjør Ideen. Det Hele, man efter min Mening skal undersøge, er, om det er hensigtsmæssigt og betimeligt at give en Lov af det Indhold, som her foreslaas. Det er da blevet sagt af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), forsaavidt jeg var istand til at følge hans Foredrag, at det var naturligt og paa Tide, at den fjerde Stand, som han udtrykte sig, kaldtes til Deltagelse i de kommunale Anliggender; da man nu havde prøvet de andre Stænders Indflydelse, og det havde vist sig, at den var bleven misbrugt; Adelen havde misbrugt sin Indflydelse, Middelstanden havde misbrugt sin Indflydelse osv. Ja, det skal jeg ikke benegte kunde være sandt; jeg tror tværtimod, at Nødvendigheden fører med sig, at det maa være saaledes. Jeg kommer derved til at tænke paa en Anekdote, eller paa Noget, der passerede mig, da jeg talte med en Mand, som i sin Tid havde Sæde i den tidligere Soret i Kjøbenhavn. Det blev dengang sagt i Kjøbenhavn, at naar Sager kom for Soret mellem Skipperne paa den ene Side og Matroserne paa den anden Side, saa fik Matroserne saa godt som altid Ret overfor Skipperne, og jeg spurgte da denne Mand, hvorvidt der laa Noget til Grund for denne Anskuelse, hvortil han svarede, at det forholdt sig fuldkommen rigtigt; Matroserne fik

i Almindelighed Ret, fordi de i Almindelighed havde Ret, og han tilføiede, at Grunden dertil var den, at det meget sjældent var Tilfældet, at en Mand havde en saa fuldstændig og ukontrolleret Myndighed, som en Skipper har ombord paa sit Skib, uden at han er fristet til at misbruge denne Myndighed. Og hvad der saaledes gjælder i det Smaa, det gjælder ogsaa i det Store. Erfaringen bekræfter, at naar Præsterne eller Adelen eller den tredje Stand faar en overvældende og kvælende Indflydelse, saa misbruges denne Indflydelse til Medborgernes Undertrykkelse. Dette har fundet Sted med Hensyn til Præstemagten, Adelsens Magt og Middelstandens Magt, og hvis den fjerde Stand bliver kaldet til Deltagelse i Indflydelsen paa Kommunernes Anliggender paa en saadan Maade, at den bliver istand til at kvæle al anden Indflydelse, saa vil den begaa de samme Misbrug. Det er blevet oplyst af et æret Medlem (S. S. Christensen), hvorledes Forholdet er med Hensyn til Antal, og det kan ikke negtes, at hvis Tal skulle gjøre Udslaget, vil der være en Mulighed for Arbejderbefolkningen i Kommunerne til fuldstændig at beherske Kommunens Anliggender og fuldstændig fortrænge alle andre Interesser fra at blive varetagne, naar dette Lovforslag bliver ført ud i Livet. Naar man nu har Erfaringen for sig, at andre Samfundsklasser, naar de have haft en overveiende Indflydelse, have misbrugt den til egen Fordel og Medborgernes Fordærv, forekommer det mig at være en høist besynderlig Slutning at sige, at det derfor er hensigtsmæssigt at anvise den arbejdende Befolkning en saadan Stilling, at den bliver istand til at gjøre de samme Misbrug, som de andre Stænder have ladet sig komme til Last. Der er talt saameget om Folkets sunde Sands, og at Folkets sunde Sands altid vil vide at træffe det Rette, men dette tror jeg slet ikke, man paa den Maade skal stole paa, man kan ikke stole paa de enkelte Samfundsklassers sunde Sands, saasnart man anviser dem en Stilling, der frister til at misbruge deres Indflydelse, og det er dette, der ved nærværende Forslag let kan blive Tilfældet. Det er ganske vist, at dersom dette Forslag gennemføres og